

РЕШЕНИЕ № РУ - 37 - ЕО/2021

за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка

на основание чл. 85, ал. 4 и ал. 5 на *Закона за опазване на околната среда* – ЗООС (ДВ, бр. 91/2002 г., изм. и доп. ДВ, бр. 21/2021 г.), съгласно чл. 14, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 на *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* – Наредбата за ЕО (ДВ, бр. 57/2004 г., изм. и доп. ДВ, бр. 70/2020 г.), чл. 31, ал. 4 и ал. 6 на *Закона за биологичното разнообразие* – ЗБР (ДВ, бр. 77/2002 г., изм. и доп. ДВ, бр. 98/2018 г.), чл. 37, ал. 4 във връзка с чл. 2, ал. 1 на *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* – Наредбата за ОС (ДВ, бр. 73/2007 г., изм. и доп. ДВ, бр. 3/2018 г.), депозиран от възложителя писмено искане и информация по Приложение № 4 на *Наредбата за ЕО* и получено становище на Регионална Здравна Инспекция – гр. Русе (РЗИ- Русе)

РЕШИХ

да не се извършва екологична оценка на *Програма за опазване на околната среда на Община Бяла (2021-2028 г.)* и неразделните към нея *Програма за управление на отпадъците на Община Бяла (2021-2028 г.)*, *Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите на Община Бяла (2021-2028 г.)* и Раздел „Лечебни растения”, при прилагането на която няма вероятност да се окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони и човешкото здраве.

Възложител: Община Бяла, код по Булстат 000530493, пл. „Екзарх Йосиф I” № 1, гр. Бяла, общ. Бяла, обл. Русе

Местоположение: селищната система на Община Бяла (общо 11 населени места: гр. Бяла и селата Копривец, Полско Косово, Босилковци, Дряновец, Лом Черковна, Пет Кладенци, Пейчиново, Бистренци, Ботров и Стърмен)

Характеристика на програмата:

Програмата за опазване на околната среда на Община Бяла е разработена на основание чл. 79, ал. 1 и ал. 2 от ЗООС, за периода 2021 - 2028 г. и обхваща всички дейности, които произтичат като задължение на общините по опазване на околната среда. Основните задачи, които се поставят с програмата са свързани с настоящи проблеми, по опазването на околната среда в общината, бъдещи мероприятия за намаляване на вредните последици от човешката дейност, както и изготвяне на план за действие, съдържащ схеми за организация на изпълнение, източници на финансиране и др.

С програмата се цели да се фокусират управленските процеси и да се даде рамката за използването на наличните ресурси по такъв начин, че Община Бяла да успее да запази и надгради постигнатото до момента и в същото време да създаде и развива конкурентни предимства от потенциала си. Формулирана е главната стратегическата цел: *Поддържане и подобряване на качеството на живот на населението в общината, чрез осигуряване на здравословна и благоприятна околна среда и запазване на богатото природно наследство, чрез устойчиво управление на околната среда, с оглед на което са определени следните стратегически и съответните специфични цели:*

- Стратегическа цел 1: Съхраняване на природните ресурси и подобряване на екологичните показатели на територията на общината:

- Специфична цел 1: Ограничаване изменението на климата, чрез дейности насочени към опазване на околната среда;
- Специфична цел 2: Опазване и подобряване качеството на въздуха;
- Специфична цел 3: Опазване и подобряване качеството на водите;
- Специфична цел 4: Опазване на качеството на земите и почвите;
- Специфична цел 5: Опазване и поддържане на биоразнообразието;

- Стратегическа цел 2: Подобряване на състоянието и развитието на инфраструктурата, свързана с опазване на околната среда:

- Специфична цел 1: Екологосъобразно управление на отпадъците;
- Специфична цел 2: Развитие на системата за управление качеството на водите;
- Специфична цел 4: Развитие и поддръжка на зелените площи;

- Стратегическа цел 3: Повишаване на институционалния капацитет и обществената ангажираност в опазването на околната среда:

- Специфична цел №1: Повишаване на институционалния капацитет на общината;
- Специфична цел №2: Повишаване на обществената информираност и ангажираност.

Към Програмата за опазване на околната среда на Община Бяла е разработен План за действие за периода 2021-2028 г., в който е предвидено изпълнението на конкретни мерки и дейности по отделните компоненти и фактори на околната среда, реализацията на които ще доведе до изпълнение както на законови изисквания, вменени на кмета на Общината, така и до постигане на главните и специфичните цели на Програмата. В плана са посочени необходимите средства и източниците за финансиране, както и отговорните институции, свързани с реализиране на определените дейности, дефинирани са очакваните резултати и са определени индикаторите за изпълнение на всяка дейност.

Като приложения към програмата са разработени: Програма за управление на отпадъците на Община Бяла, Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите на Община Бяла и Раздел „Лечебни растения“.

Програмата за управление на отпадъците на Община Бяла е разработена на основание чл. 52 от *Закона за управление на отпадъците* - ЗУО, във връзка с чл. 15, ал. 1, т. 3, чл. 57 и чл. 59 от *Закона за опазване на околната среда*. Програмата за управление на отпадъците е секторна програма и е неразделна част от Общинската програма за опазване на околната среда на община Бяла. Обхваща всички дейности, които произтичат като задължение на Общините и компетенции на Кмета, съгласно разпоредбите на ЗУО, ЗООС и техните подзаконов нормативни актове. Обхватът и съдържанието на Програмата са в съответствие и с Методическите указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците, утвърдени със Заповед № РД-211/31.03.2015 г. на Министъра на околната среда и водите.

В рамките на Програмата за управление на отпадъците е представена кратка характеристика на актуалното състояние на територията на общината по отношение на географски фактори и местоположение, административно-териториални, социално-демографски и екологични показатели и икономическо развитие.

Изготвен е анализ на съществуващото състояние по отношение дейностите, свързани с отпадъците, вкл. и морфологичен анализ на състава на отпадъците, генерирани на територията на общината, на база който са идентифицирани основните проблеми и са направени изводи и препоръки за бъдещата му организация. С помощта на налични одобрени методики и примерни норми за натрупване на битови отпадъци е направена прогноза за количеството на отпадъците до 2028 г. Представен е SWOT анализ, обобщаващ резултатите от аналитичната част и направените изводи и препоръки.

Формулирана е генералната стратегическа цел на Програмата за управление на отпадъците: „Население и бизнес на община Бяла, които подобряват прилагането на йерархията на управление на отпадъците във всички процеси и нива“.

Общинската програма за управление на отпадъците се разработва в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците, съобразена е с Европейската стратегия за устойчиво развитие и подхода „нулеви отпадъци“. Като се имат предвид стратегическите цели и програмите с мерки за тяхното достигане от Националния

план за управление на отпадъците, общинската програма за управление на отпадъците на Община Бяла, включва следните стратегически цели и подпрограми за достигане на всяка от тези цели:

- Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците, чрез предотвратяване на образуването им и насърчаване на повторното им използване:

- Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци, в т.ч. вкл. подпрограма за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци.

- Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци

- Подпрограма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци;
- Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради;
- Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО в т.ч. вкл. подпрограма за управление на опаковките и отпадъците от опаковки

- Стратегическа цел 3: Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци

- Подпрограма за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци

За всяка подпрограма е разработен План за действие, съдържащ дейностите (мерките), за постигане на поставените цели в сферата на управление на отпадъците. За дефинираните дейности са посочени предвидените разходи, вероятните източници на финансиране, срок за реализация, очаквани резултати, индикатори за текущото изпълнение, както и целеви такива, и отговорни институции, ангажирани с изпълнението на всяка дейност.

Програмата за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2021 – 2028 г.) на община Бяла се разработва на основание чл. 26 от *Закона за почвите*. Тя е програмен документ с дефинирани цели, приоритети и мерки за практическо приложение на политиките за опазване на почвените ресурси на местно ниво, съобразно Националната програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2020 – 2030 г.) и обхваща всички дейности, които произтичат като задължение на общините в съответствие с нормативните документи.

Генералната стратегическа цел, която се поставя в програмата е: *„Устойчиво ползване на почвите, осигуряващо съхраняване функциите на почвата, висока продуктивност, поддържане на екосистемната цялост, а където е необходимо, предотвратяване на вредното въздействие върху почвите на територията на община Бяла”*. За постигането ѝ са формулирани 4 приоритета, както следва:

- Приоритет 1: Подобряване на административния капацитет, правните инструменти по прилагане на екологичното законодателство и информационната обезпеченост с цел устойчиво управление на почвите;

- Приоритет 2: Предотвратяване възникване на деградационни процеси, възстановяване и съхраняване функциите на почвите;

- Приоритет 3: Устойчиво управление на почвите като природен ресурс и екологосъобразно земеползване;

- Приоритет 4: Ангажиране на обществеността в процесите по управление, устойчиво ползване и опазване на почвите.

Изпълнението на приоритетите ще съдейства за намаляване на вредното антропогенно въздействие, ограничаване и предотвратяване на по-нататъшно увреждане на почвените функции и устойчиво ползване на почвите.

В рамките на Програмата за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите е представена кратка характеристика на актуалното състояние на територията на общината по отношение на местоположение, климат и природни ресурси. Направен е задълбочен анализ на основните типове почви и на деградационните почвени процеси на територията на Община Бяла: ерозия, киселяване, засоляване, уплътняване, намаляване на почвеното органично вещество, замърсяване и свлачища. Представен е SWOT анализ, обобщаващ резултатите от аналитичната част и направените изводи и препоръки. Резултатите от SWOT-анализа позволяват точно формулиране на приоритетите и целите на програмата и планиране и реализиране на конкретни мерки за коригиране на състоянието.

За постигане на целите на програмата е разработен План за действие с конкретни институционални, организационни и инвестиционни мерки, срокове, отговорни институции, необходими ресурси и източници на финансиране. Планът обобщава необходимите ресурси за

реализацията на програмата и представлява финансовата рамка на поетите ангажименти по изпълнението му от страна на всички партньори в местното развитие.

Раздел „Лечебни растения” се разработва съгласно изискванията на чл. 50, т. 3 от *Закона за лечебните растения* и е неразделна част към Програма за опазване на околната среда на община Бяла за периода 2021-2028 г. В настоящия раздел са описани видовете лечебни растения, обект на стопанско значение и лечебни растения под специален режим на опазване, находящи се на територията на община Бяла, техните местообитания, начин на използване и опазване на находища и мерки за опазване на ресурсите на територията на общината.

Целта на раздел „Лечебни растения” е да постигне ефективно използване на лечебните растения, опазването на естествените им находища и предотвратяване изчезването на отделни видове лечебни растения на територията на община Бяла, като планира ползването, така че то да бъде екологосъобразно и устойчиво.

В представения документ е направен списък, в който са изброени 42 вида лечебни растения с описани използвани морфологични части от растенията, прогнозни количества на ресурсите, количества, за които ще се издава разрешително за ползване и период на възстановяване на ресурсите. Направен е анализ на дейностите за опазване на екосистемите, включващи лечебни растения, за осигуряване на устойчивото им ползване и опазване на ресурсите. Приложен е списък на растителните видове, поставени под специален режим на опазване и ползване, както и забранените за събиране билки от естествените им находища, съгласно издаваната ежегодна заповед на Министъра на околната среда и водите.

Защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000”, по смисъла на ЗБР:

Част от землищата на гр. Бяла, с. Бистренци, село Дряновец и с. Полско Косово попадат в границите на защитена зона BG0000231 „Беленска гора” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД-694/25.08.2020 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 81/2020 г.).

Част от землищата на гр. Бяла, с. Ботров, с. Пейчиново, с. Полско Косово и с. Стърмен попадат в границите на защитена зона BG0000610 „Река Янтра” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, със Заповед № РД-694/25.08.2020 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 81/2020 г.).

В границите на Общината се намира и една защитена територия по смисъла на *Закона за защитените територии* – Защитена местност „Естествено находище на Кримска какула (*Salvia scabiosifolia*)” в землището на с. Полско Косово, обявена със Заповед № РД-91/16.02.2006 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 28/2006 г.).

Със Заповед № 343 от 04.07.1978 г. на Председателя на Комитета за опазване на околната среда (ДВ, бр. 69/1978 г.) в землището на с. Полско Косово, община Бяла е обявено едно вековно дърво - летен дъб, заведен с държавен регистрационен номер 986.

Програмата за опазване на околната среда на Община Бяла (2021-2028 г.), сама по себе си не попада в обхвата на Приложение № 1 и Приложение № 2 на *Наредбата за ЕО*, но очертава рамката за развитие на бъдещи инвестиционни предложения в обхвата на Приложение № 2 на *ЗООС*. Програмата за управление на отпадъците на Община Бяла (2021-2028 г.) сама по себе си попада в обхвата на т. 5.1 „Общински програми за управление на отпадъците – част от общинските програми за околна среда” от Приложение № 2 на *Наредбата за ЕО* и очертава рамката за развитие на бъдещи инвестиционни предложения в обхвата на Приложение № 2 на *ЗООС*. Във връзка с горното и съгласно разпоредбите на чл. 2, ал. 2, т. 1 и т. 3 от *Наредба за ЕО*, Програмата за опазване на околната среда на Община Бяла (2021-2028 г.) и неразделните към нея Програма за управление на отпадъците на Община Бяла (2021-2028 г.), Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите на Община Бяла (2021-2028 г.) и Раздел „Лечебни растения” е подложена на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка.

Съгласно разпоредбите на чл. 2, ал. 1, т. 1 и чл. 4 на *Наредбата за ОС*, Програмата за опазване на околната среда на Община Бяла (2021-2028 г.) и неразделните към нея Програма за управление на отпадъците на Община Бяла (2021-2028 г.), Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите на Община Бяла (2021-2028 г.) и Раздел „Лечебни растения” е подложена на оценка за съвместимостта ѝ с предмета и целите на опазване

на горещитираните защитени зони чрез процедурата по преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка.

В изпълнение на разпоредбите на чл. 13, ал. 1, т. 2 от *Наредбата за ЕО*, информацията за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка е изпратена на РЗИ-Русе. Получено е становище с изх. № 10-131-1/04.11.2021 г. на Директора на РЗИ- Русе.

Преценката, да не се извършва екологична оценка, се основава на следните

МОТИВИ:

1. Програмите са разработени на основание чл. 79, ал. 1 и ал. 2 от *ЗООС*, чл. 52 от *ЗУО*, чл. 26 от *Закона за почвите* и чл. 50, т. 3 от *Закона за лечебните растения*, при спазване на утвърдени методически указания.
2. Програмите имат за основна цел да намалят вероятността, продължителността, честотата и необратимостта на негативните въздействия на човешката дейност върху околната среда.
3. С изпълнението на заложените в програмите мерки се очаква да се постигне екологосъобразно управление на околната среда, което ще доведе до предотвратяване и намаляване на вредното въздействие върху околната среда и човешкото здраве и намаляване използването на природните ресурси.
4. След направените анализи на текущото състояние са дефинирани основните проблеми, отчетена е наличната инфраструктура и са описани текущите дейности по управление на околната среда. Заложени са мерки за опазване чистотата на въздуха и водата, опазване и устойчиво управление на почвите, съхраняване на биоразнообразието, повишаване на енергийната ефективност в общинските сгради, назначаване на нови служители в сферата на околната среда и повишаване компетентността на общинските служители.
5. Екологичните проблеми, които програмите целят да смекчат или да елиминират са: влошаване качеството на въздуха, почвите и водите, образуването на голям брой отпадъци, негативно въздействие на отпадъците върху околната среда и човешкото здраве, намаляване на биоразнообразието и влошаване състоянието на флората и фауната, както и промени в климата, водещи до повишени честота и интензитет на екстремните климатични явления.
6. Не се очакват негативни последици в резултат от прилагането на програмите.
7. Не се очакват кумулативни негативни въздействия в резултат от прилагането на програмите.
8. Към момента на разработване на настоящите програми не са идентифицирани чувствителни и уязвими находища на лечебни растения за територията на общината. Идентифицираният защитен вид кримска какула е разпространен на територията на защитена местност „Находище на кримска какука“. Опазването на вида се извършва съобразно разпоредбите на *Закона за биологичното разнообразие*, *Закона за лечебните растения*, както и заповедите на МОСВ.
9. При изпълнението на предвидените в Раздел „Лечебни растения“ мерки ще се постигне ефективно използване на лечебните растения, опазване на естествените им находища, предотвратяване изчезването на отделни видове и свързани с тях компоненти на околната среда, както и ще бъдат задоволени потребностите от лечебни растения на населението.
10. В териториалния обхват на общината попадат 2 защитени зони от екологичната мрежа *Натура 2000*, обявени по смисъла на ЗБР (BG0000231 „Беленска гора“ и BG0000610 „Река Янтра“). На основание на чл. 37, ал. 3 от *Наредбата за ОС* е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която представените програми няма вероятност да окажат значително отрицателно въздействие върху популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони, поради следните мотиви:
 - 10.1. Трите програми представляват стратегически документи, които включват многобройни мерки, чиято основна цел е да ограничат или да елиминират отрицателното въздействие на различни фактори върху околната среда и човешкото здраве. Мерките, които очертават рамката за развитие на бъдещи инвестиционни предложения, ще бъдат подложени на всички необходими процедури по оценка на въздействието върху околната среда.
 - 10.2. Не се засягат пряко или косвено типове природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони.
 - 10.3. Не се очаква мерките заложи в програмите да предизвикват натрупване на отрицателни кумулативни въздействия в съчетание с други програми, планове и инвестиционни предложения.

10.4. Предвидените за изпълнение мерки няма да доведат до нарушаване на целостта и кохерентността на защитените зони, както и до фрагментация и прекъсване на биокоридорни връзки от значение за видове, предмет на опазване.

11. При прилагането на плана не се очаква трансгранично въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

12. Съгласно полученото становище с изх. № 10-131-1/04.11.2021 г., експертният съвет при РЗИ-Русе изразява положително становище относно Програма за опазване на околната среда на Община Бяла (2021-2028 г.) и неразделните към нея Програма за управление на отпадъците на Община Бяла (2021-2028 г.) и Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите на Община Бяла (2021-2028 г.).

На основание чл. 14, ал. 2, т. 6 от Наредбата за ЕО, поставям следните условия:

След окончателното приемане/одобряване на програмата:

1. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от представените програми, попадащи в обхвата на Глава шеста на ЗООС или извън нея, но попадащи под разпордбите на чл. 31 от ЗБР, могат да бъдат одобрени само след положително решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС или решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС/ЕО, с което е преценено да не се извършва ОВОС/ЕО, и при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изискванията и мерките, разписани в решението/становището.

2. Ежегодно, съобразно програмния период 2021-2028 г., в срок до 31 Март да се представя в РИОСВ-Русе, отчет за изпълнението на Програмата за управление на отпадъците на Община Бяла през предходната календарна година.

3. Ежегодно, съобразно програмния период 2021-2028 г., да се представя в РИОСВ-Русе, отчет за изпълнението на Програмата за опазване на околната среда на Община Бяла през предходната календарна година.

Настоящото решение не отменя задълженията на възложителя по Закона за опазване на околната среда и други специални закони и подзаконовни нормативни актове и не може да бъде основание за отпадане на отговорността, съгласно действащата нормативна уредба по околна среда.

При промяна на програмата, на възложителя или на някои от обстоятелствата, при които е било издадено настоящото решение, възложителят/новият възложител трябва да уведоми РИОСВ-Русе своевременно на основание чл. 88, ал. 7 от ЗООС.

Съгласно разпоредбата на чл. 88, ал. 6 от ЗООС, решението губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила не е одобрена заявената програма.

При констатиране неизпълнение на условия в решението за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка, виновните лица носят отговорност по чл. 166, т. 2 от Закона за опазване на околната среда.

Решението може да бъде обжалвано по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред Министъра на околната среда и водите или пред съответния Административен съд, чрез РИОСВ-Русе, в 14 дневен срок от съобщаването му.

АНАТОЛИ СТАНЕВ
Директор на РИОСВ-Русе

Дата 25.11.2021

